

Жатақхана жұмысының жылдық есебі
«Дарын» мамандандырылған мектеп-интернаты
Түркістан облысының адам әлеуетін дамыту басқармасы

Жатақхананың ұйымдастыру қызметі мектеп директоры бекіткен «2023-2024 оқу жылына арналған жатақханадағы тәрбие жұмысының жоспарына» сәйкес жүзеге асырылады.

Өскелең ұрпақтың бойына рухани-адамгершілік қасиеттерді тәрбиелеу, сіңіру қай уақытта да өзекті. Біздің болашағымыз, ел ертеңі – жас ұрпақ болса, ұрпақ тәрбиесі – адамзаттың мәңгілік тақырыбы.

Бүгінгі балалар мен жасөспірімдерді тәрбиелеу – Қазақстанның ұлттық саясатының басты бағыттарының бірі. Білім беру мен оқу бір-бірімен тығыз байланысты және бір-бірінен бөлінбейтін біртұтас процесті білдіреді.

«Бірыңғай білім беру бағдарламасы» қазақ халқының ұлттық, жалпыадамзаттық құндылықтарына негізделген. Бұл құжат білім беру ұйымдарының тәрбие жұмысында міндетті түрде жүзеге асырылуы тиіс тәрбиенің мақсаттары мен міндеттерін анықтайды. Мақсатымыз – жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды бойына сіңірген, озық әлемдік білімді меңгерген саналы азамат тәрбиелеу.

Мақсаты:

Жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтар негізінде еңбекқор, адал, саналы, шығармашыл азамат тәрбиелеу.

Тапсырмалар:

1. Ата-ананы, үлкенді сыйлау, олардың өсиетін тыңдау, жанұядағы татулықты бағалау, отбасы алдындағы міндеттерін абыроймен атқару дағдыларын қалыптастыру және тәрбиелеу.
2. Мейірімділік, намыс, ар-ождан, ізеттілік, жауапкершілік, қамқорлық пен әділдік сияқты қасиеттерді дарыту, еңбексүйгіштік пен құқықтық мәдениетті қалыптастыру.
3. Ұлттық мұраны қорғау, қазақ тілін, мемлекеттік рәміздерді қастерлеу, татулықты, келісімді, ынтымақ пен ұлттық бірлікті сақтауға, ұлтжандылыққа, мемлекетшілдікке тәрбиелеу.
4. Денсаулықты, салауатты өмір салтын, жан тазалығын және эмоционалдық тұрақтылықты бағалаңыз.
5. Табиғатқа, ұлттық-мәдени мұраға, табиғат ресурстарын үнемді және тиімді пайдалануға қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу.

Күтілетін нәтижелер

1. Ата-анасын, үлкенді сыйлай білуді біледі, отбасы алдындағы жауапкершілігін қабылдайды және түсінеді, «шаңырақ», «жетіата», «тектілік» ұғымдарының мағынасын бағалайды, отбасы амандығын бағалайды.
2. Отбасында, мектепте өз ісіне жауапкершілікпен қарайды, сөзіне де, ісіне де берік, кішіге қолдау көрсетеді, үлкенді сыйлайды, ар-намыс пен абыройды қорғап, бағалайды, адал еңбекті жоғары бағалайды.
3. Отбасында, мектепте өз ісіне жауапкершілікпен қарайды, сөзіне де, ісіне де берік, кішіге қолдау көрсетеді, үлкенді сыйлайды, ар-намыс пен абыройды қорғап, бағалайды, адал еңбекті жоғары бағалайды.
4. Ой мен тән тазалығын, салауатты өмір салтын, жанның үйлесімділігін сақтайды.
5. Өз үйін, ауласын, қаласын таза ұстайды, қоғамдық орындар мен қоршаған ортаны таза ұстауға ұмтылады, табиғатқа сүйіспеншілікпен қарайды, туған өлкенің қайталанбас ерекшеліктерін танып, құрметтейді, ұлттық мәдениетті құрметтейді.

Тәрбие жұмысы мынадай ұлттық құндылықтарды қамтиды: ұлттық мүдде, ар-ождан, ұмтылыс.

Жатақханадағы оқу процесінің міндеттері:

- әрбір студент үшін жатақхана екінші үйге айналуы үшін жатақханада тұруға қолайлы жағдай жасау
- жатақханада болу кезінде толық қауіпсіздікті қамтамасыз етіңіз
- оқушыларды отансүйгіштікке, ұлттық салт-дәстүрді, ата-ананы құрметтеуге, отбасына деген жауапкершілікке тәрбиелеу

- балаларды сыни тұрғыдан ойлауға, өз бетінше шешім қабылдауға, көшбасшылық қасиеттерді жан-жақты дамытуға үйрету.

Жатақхана мұғалімдерінің сандық және сапалық құрамы: құзыреттілік, кәсіпқойлық, оқу және даму қабілеті.

Жатақханада барлығы 7 оқытушы жұмыс істейді, жатақхана меңгерушісі – 1, тәрбиешілер – 3, тәрбиешілердің көмекшілері – 3. Бір мұғалім сарапшы, екеуі модератор, үшеуі биыл аттестациядан өтті, біреуі келесі жылы аттестациядан өтуге дайындалуда.

Білім деңгейін көтеру үшін мұғалімдер біліктілігін арттыру курстарынан өтеді. Сарыағаш қаласының басқа мектептерімен тәжірибе алмасу мақсатында семинарға да бардық. Келесі оқу жылына 1 мұғалім аттестацияға дайындалуда.

Тәрбие сағаттарын тәрбиешілер бір-бірден өткізіп, тәрбие жұмысының жоспары бойынша жылдың негізгі оқиғаларын қамтиды.

Оқушыларды жан-жақты дамыту, белсенділікке деген қажеттіліктерін қанағаттандыру, денсаулығын нығайту мақсатында кешкі уақытта балалар спортпен шұғылданады: - теннис, баскетбол, волейбол, футбол және үстел ойындары (шахмат, дойбы, шашка, тоғыс құмалақ, монополия)

Жатақхананың белсенді оқушылары өздерінің көшбасшылық қасиеттерін көрсетіп, интернатта өткізілетін іс-шараларға белсене қатысады.

Жатақханадағы студенттердің қауіпсіздігіне де ерекше көңіл бөлінеді. Оқу жылының басында барлық оқушылар мен олардың ата-аналары мектептегі, жатақханадағы және одан тыс жерлердегі қауіпсіздік ережелерімен, жол қозғалысы ережелерімен, судағы қауіпсіздік, өрт қауіпсіздігі, облыстан тыс жерлерге шығу және демалысқа шығу кезіндегі қауіпсіздік ережелерімен таныстырылды.

Оқу жылының басында қойылған тәрбие мақсаттары орынды, өйткені олар жеке тұлғаны тәрбиелеу мен дамытуға ықпал етеді. Педагогикалық әсер етудің негізгі бағыттары, әдістері мен құралдары мектеп оқушыларының жас және психологиялық ерекшеліктеріне сәйкес болды.

Ұлттық құндылықтар:

Ұлттық мүдде:

- Қазақстан мемлекеттілігін нығайтуға қатысу;
- Қазақстанның ұлттық мүдделеріне қызмет етуге дайын болу;
- Қоғам игілігіне қызмет ету;
- Қазақстанның имиджін қалыптастыруға белсенді үлес қосу;
- Қазақстанның қауіпсіздігін қамтамасыз етуге дайын болу; – Ұлттық мұраға ұқыптылықпен қарау;
- Ұлттық мәдениетті дәріптеу;
- Қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту;

- ❖ «Сәлем, жаңа оқу жылы» («Еңбегі адал жас өрен» жобасын жүзеге асыру) (қыркүйек)
- ❖ «Оян, намыс және адалдық» («Еңбегі адал жас өрен» жобасы) (қараша)
- ❖ «Мен ұлы дала перзентімін» (қараша)
- ❖ «Отбасы – тәрбиенің алтын бесігі» («9 айғатоғыз-шара» жобасын жүзеге асыру) (желтоқсан)
- ❖ «Қыз намысы – ұлт намысы» (қаңтар)
- ❖ «Қазақ даласының ұлы тұлғалары» (ақпан)
- ❖ Абайдың «Толықадам» ілімі (ақпан)
- ❖ «Ұлттық киім – ұрпақ мұрасы» (наурыз)
- ❖ «Гүлдене бер өлкем – туған Қазақстан» («Жеткіншектің Жеті жарғысы» жобасын жүзеге асыру) (сәуір)
- ❖ «Халық ерлігі ғасырлар бойы өмір сүреді» («Жеткіншектің Жеті жарғысы» жобасы) (мамыр)

Ұждан:

- Академиялық адалдық принципін сақтау;
- Моральдық нормаларды сақтау;
- Адал еңбекті құрметтеу;
- Шешім қабылдай білу және жауапкершілік сезімін дамыту;
- Сөзіңізге де, ісіңізге де адал болыңыз;
- Достарына, сыныптастарына, отбасы мүшелеріне мейірімділік пен құрмет көрсету;
- Отбасының абыройын сақтау;

- ❖ «Отбасылық дәстірлер» (қыркүйек)
- ❖ «Мектеп-мейірбандық мекені» (Мектеп – мейірімділік әлемі) (қыркүйек)
- ❖ «Адалдық – атаданқалғанмұра» ұрпақтар сабақтастығы («Еңбегі адал жас өрен» жобасы) (қазан)
- ❖ «Жалпы адамзаттық құндылықтар» (қазан)
- ❖ «Әкеге құрмет, анаға алғыс» (қараша)
- ❖ «Адалдық – ең жақсы саясат» (желтоқсан)
- ❖ «Қызғаныш» – адамның құрт тесігі (желтоқсан)
- ❖ Сыбайлас жемқорлықпен күрес (ақпан)
- ❖ «Ізгіліктің бір ізі - алғыс айту» («Жеткіншектің жеті жарғысы» жобасын жүзеге асыру) (наурыз)
- ❖ «Ұят бар жерде ар бар» (мамыр)

Іздеу:

- Отбасы, сынып, мектеп, қоғам, ел алдындағы жауапкершілікті сезіну.
 - Сыни және шығармашылық ойлауға үйренеді;
 - Қарым-қатынасқа, жұмыс жасауға және өзін-өзі дамытуға ұмтылысы бар;
 - Технологиялық және цифрлық дағдыларды насихаттау;
 - Жеке және топта дами білу;
 - Дұрыс қарым-қатынас орната білу;
 - Физикалық белсенді болу;
 - Уақыт пен өз ресурстарын тиімді жоспарлау.
-
- ❖ «6 денсаулық жағдайы – таза ауа, дұрыс тамақтану, қозғалыс, тыныш ұйқы, жақсы көңіл-күй, депрессияның болмауы» (қазан)
 - ❖ Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтың, зорлық-зомбылықтың, қорлаудың, қудалаудың, балалар арасындағы мектептегі атыстардың алдын алу (қаңтар)
 - ❖ «Біз де іздейтін біреу бар» (қаңтар)
 - ❖ Балалардың ақпараттық қауіпсіздігін және цифрлық сауаттылығын қамтамасыз ету. Кибербуллинг туралы ескерту (ақпан)
 - ❖ «Байқоңыр – мақтанышымыз» (сәуір)
 - ❖ «Біз салауатты өмір салтын жақтаймыз!» (сәуір)
 - ❖ «Адам – өз тағдырын жасаушы» («Жеткіншектің жеті жарғысы» жобасы) (мамыр)

Жатақханадағы тәрбие жұмысын талдау

Жатақханадағы тәрбие жұмысы оқушылардың жеке коммуникативті қасиеттері мен қабілеттерін, қоғамға бейімделу қабілетін дамытуға, жауапкершілік пен тәртіпке тәрбиелеуге бағытталды. Сондықтан ұлдардың жатақханаға бейімделуі оңай болды деп сеніммен айта аламыз. Күнделікті өмірге қатысты қызықтыратын барлық сұрақтар бойынша олар жатақхананың оқытушысы мен комендантына жүгініп, үнемі қажетті жауаптар мен нұсқаулар алып отырды. Өткізілген іс-шаралар әр адамның қызығушылығын ескере отырып, оқушылардың ой-өрісі мен шығармашылық қабілеттерін дамытуға бағытталған.

Жатақхана мұғалімінің жұмысындағы басты басымдық – балалардың қоғамға бейімделуі және ұжымның бірлігі. Ол қолайлы психологиялық микроклиматты қамтамасыз етуді, бір-біріне, басқаларға деген достық қарым-қатынасты, мінез-құлық мәдениетін, мүмкін болатын қиын жағдайлармен және қоғамдағы жағдаймен танысуды, жанжалды ақылмен шешу қабілетін тәрбиелеуді қамтиды.

Жатақханадағы тәрбие жұмысының тиімділігінің маңызды шарты кәмелетке толмаған студенттермен жеке жұмыс болып табылады. Осыған байланысты балалардың жеке қасиеттерін алғашқы таныстырып, анықтауға көп көңіл бөлінді. Бұл жұмыс бақылау, қызығушылық пен хоббиді зерттеу түрінде жүргізілді. Дәл осы бақылаулар кейбір балалардың жасырын қабілеттерін ашуға көмектесті.

Жатақханадағы тәрбие жұмысының тиімділігінің маңызды шарты кәмелетке толмаған студенттермен жеке жұмыс болып табылады. Осыған байланысты балалардың жеке қасиеттерін алғашқы таныстырып, анықтауға көп көңіл бөлінді. Бұл жұмыс бақылау, қызығушылық пен хоббиді зерттеу түрінде жүргізілді. Дәл осы бақылаулар кейбір балалардың жасырын қабілеттерін ашуға көмектесті.

Студенттермен профилактикалық жұмыс (жеке және топтық) үнемі жүргізіліп, педагог-психолог және сынып жетекшілері тартылды. Жеке жұмыс әр баламен өзара түсіністікке, қиын жағдайда көмектесу үшін оны құпия қарым-қатынасқа орналастыруға, жағымсыз мінез-құлық пен қате әрекеттердің алдын алуға бағытталды. Студенттер қоғамдық-еңбек тапсырмаларын орындауға, мәдени-бұқаралық және спорттық іс-шараларға, еңбек шараларына қатыстырылды.

Оқу-тәрбие үрдісінде оқушыларды өмір сүру мәдениетін дамыту және еңбекке баулу ерекше орын алды. Балаларға қонақ бөлмелерін безендіруге, жауапкершілікті бөлуге және тазалау кестесін құруға көмек көрсетілді. Тәрбиешілер өз жұмысы арқылы айналада тазалық пен тәртіпке, айналаны көркейтуге және осында басқаларға көмектесуге ұмтылуды қалыптастыруға тырысты; еңбекке деген сүйіспеншілікті ояту, пайдалы хобби, дағдылар мен дағдыларды дамыту, қарым-қатынас және күнделікті өмір мәдениетін насихаттау.

Құқықтық-адамгершілік тәрбиесі мен құқық бұзушылықтың алдын алу бағытында да көп жұмыстар атқарылды. Мақсаты – заңға бағынатын, дәстүрлі құндылықтарды қастерлейтін, адал, инабатты, жалпыадамзаттық имандылыққа сай басымдықтарды дұрыс таңдай алатын, адамгершілігі жоғары азаматтарды тәрбиелеу.

Салауатты өмір салтын насихаттау бойынша да жұмыстар жүргізілді. Мақсаты алкогольді теріс пайдалануды, темекі шегуді, есірткіні және жыныстық жолмен берілетін ауруларды болдырмау; күнделікті тәртіпті бұзудың, дұрыс емес тамақтанудың алдын алу. Салауатты өмір салтын, дене шынықтыру мен спортты насихаттау.

Тәрбие жұмысында кәмелетке толмағандардың суицидтік мінез-құлқының алдын алуға ерекше орын берілді. «Өміріңді бағала», «Алғашқы махаббат ренжітуге себеп емес», «Білу маңызды!» топтық әңгімелер, сонымен қатар педагогикалық психологтың қатысуымен жеке әңгімелер өткізілді.

Жатақханадағы тәрбие жұмысының тиімділігі оқу үдерісіне барлық қатысушылардың өзара әрекеттесуімен және іс-әрекеттерін үйлестірумен қамтамасыз етіледі. Сондықтан сынып жетекшілерімен, педагог-психологпен, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарымен және мектеп директорымен үнемі байланыста боламыз.